

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Tildelingsbrev til Statens lånekasse for utdanning for 2024

Innhold

1 Innledning	2
2 Kunnskapssektorens målbilde	3
3 Mål og styringsparametre for 2024	3
4 Overordnede utfordringer og prioriteringer	4
5 Tildeling av midler	8
6 Fullmakter	10
7 Føringer	11
8 Rapportering	12
8.1 Rapportering på overordnede mål	12
8.2 Årsrapport.....	13
8.3 Publisering av årsrapport, årsregnskap og tildelingsbrev.....	13
8.4 Innspill til Prop. 1 S (2024–2025)	13
8.6 Årsrapport for klagesaker inkludert klagenemndas beretning	14
8.7 Analyser av effekten av ulike ordninger	14
8.8 Rapportering på måloppnåelse.....	14
9 Styringsdialogen i 2024	14
Oversikt over rapporteringsfrister i 2024 og frister for innspill til statsbudsjettet	15

1 Innledning

Vi viser til Innst. 12 S (2023-2024) og Prop. 1 S (2023-2024) for Kunnskapsdepartementet. Lånekassen må sette seg inn i føringene gitt i disse dokumentene. Med forbehold om budsjettendringer i løpet av 2024 stilles de midler som er angitt i dette tildelingsbrevet til Lånekassens disposisjon. Alle mål og krav Lånekassen er ansvarlig for må planlegges og realiseres innenfor de angitte rammene.

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak, økonomiske rammer og Kunnskapsdepartementets prioriteringer for Lånekassen i 2024. Øvrige tildelinger og nye føringer gjennom året vil bli formidlet i supplerende tildelingsbrev.

2 Kunnskapssektorens målbilde

Kunnskapsdepartementet har følgende tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom undermål for de ulike politikkområdene.

- Flere synlige og fremragende forskningsmiljøer
- Flere deltar i internasjonale lærings- og forskningsmiljøer
- Kunnskapssektoren har tilbud av høyere kvalitet
- Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet
- Sterkere felles opplærings- og utdanningsmiljøer som fremmer inkludering, motivasjon og mestring
- Medarbeidere i kunnskapssektoren har mer relevant kompetanse
- Opplæring og utdanning som gir flere relevant kvalifisering
- En mer samordnet og tidligere innsats for alle barn og unge

Virksomhetene i kunnskapssektoren spiller en viktig rolle for å nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse. Lånekassen må derfor gjøre seg kjent med det samlede målbildet med overordnede mål og undermål slik det er presentert i hovedinnledningen i Prop. 1 S (2023–2024).

Kunnskapsdepartementet har i Prop. 1 S (2023-2024) fastsatt følgende mål for tildelingene under programkategori 07.80:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller
- Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet
- Opplæring og utdanning som gir flere relevant kvalifisering

3 Mål og styringsparametre for 2024

Utdanningsstøtten skal bidra til like muligheter til utdanning, til å sikre tilgang til kompetanse i samfunnet og til at utdanningen skjer under tilfredsstillende arbeidsforhold, jf.

utdanningsstøtteleven § 1. Videre forventer departementet at Lånekassen arbeider i tråd med overordnede føringer og prioriteringer på feltet, jf. kap. 4 nedenfor.

For å oppfylle utdanningsstøttelevens formål har Kunnskapsdepartementet fastsatt følgende mål og styringsparametre for Lånekassen for 2024:

Mål 1	Nr.	Styringsparameter	Rapporteringshyppighet
Like muligheter til utdanning gjennom finansiering av den enkeltes og samfunnets kompetansebehov	1.1.	Treffer sikker finansiering av utdanningskostnader og livsopphold	Årlig
	1.2	Tilrettelegge for samfunnets nåværende og fremtidige kompetanseutvikling	Årlig
	1.3	Tilgang til relevant finansiering ut ifra den enkeltes kompetansebehov	Årlig
Mål 2	Nr.	Styringsparameter	Rapporteringshyppighet
En enklere hverdag for alle i utdanning og alle med utdanningslån	2.1	Helhetlige, enkle og raske tjenester, og profesjonell og effektiv saksbehandling	Halvårlig
	2.2	Finansiering til studiestart	Halvårlig

4 Overordnede utfordringer og prioriteringer

I 2024 vil både politiske satsinger og oppfølging av utredninger, stortingsmeldinger og -proposisjoner påvirke og kreve bidrag fra virksomhetene i utdannings- og forskningssektoren. Regjeringen mener at vi fortsatt skal investere mye i utdanning og kompetanse. Samtidig blir det økonomiske handlingsrommet i statsbudsjettene mindre i årene som kommer. Regjeringen må derfor finne rom for å prioritere viktige utdanningssatsinger innenfor gjeldende budsjettammer fremover. Gitt den økonomiske situasjonen forventer departementet at Lånekassen prioriterer sine ressurser godt og innretter virksomheten for å oppfylle målene som er satt både for virksomheten og for kunnskapssektoren.

Mange av utfordringene som Lånekassen skal bidra til å løse ligger i skjæringsfeltet mellom kunnskapssektoren og andre sektorer. For å løse samfunnsoppdraget på en god måte, må direktoratet også søke samarbeid med andre virksomheter både i og utenfor egen sektor. Departementet ser at det fremover blir viktig at Lånekassen i større grad enn tidligere samarbeider med Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Dette gjelder særlig for arbeidet med den nye fleksible utdanningsstøtteordningen for voksne i jobb, *Kompetanselån*, som blir et viktig kompetansepolitisk virkemiddel.

Fullføringsreformen og utvidede rettigheter i ny opplæringslov, som trer i kraft høsten 2024, vil legge til rette for at flere kan ta en fag- og yrkesopplæring og forberedende opplæring for voksne (FOV). Innføring av modulbasert opplæring og rett til realkompetansevurdering er viktige elementer og skal gi mer fleksibel og mer tilpasset opplæring for voksne og bidra til at flere klarer å fullføre en fag- og yrkesopplæring. Arbeidsmarkeds-, integrerings- og utdanningsmyndighetene har felles mål om å gi flere muligheten til å fullføre en fagopplæring og få en varig tilknytning til arbeidslivet. Virkemidlene for å få til dette ligger i flere virksomheter; Arbeids- og velferdsdirektoratet (Av-dir), Integrerings- og mangfolds-

direktoratet (IMDi), HK-dir, Utdanningsdirektoratet og Lånekassen. For at virkemiddelapparatet skal kunne virke sammen slik at flere fullfører en fagopplæring, er det viktig at de ulike direktoratene har god kontakt med hverandre for utveksling av kunnskap og erfaring på sine områder.

Lånekassen er både forvalter av utdanningsstøtteordningene og fagdirektorat. Lånekassens erfaring er viktig for kunnskapsbasert videreutvikling av utdanningsstøtteordningene, og for å gi departementet råd om videreutvikling av utdanningspolitikken generelt. Lånekassens bidrag til departementets budsjettarbeid, regelverksarbeid, stortingsmeldinger og andre sentrale prosesser i kunnskapssektoren er viktige for at departementet skal lykkes med politikkutvikling og god forvaltning på sitt ansvarsområde. I forvaltningen av utdanningsstøtteordningene skal Lånekassen ha en faglig uavhengighet. Departementet forventer at Lånekassen sikrer gode resultater av ordninger og tjenester, samt at direktoratet bidrar til et godt kunnskapsgrunnlag for politikkutforming på tvers av sektorer der Lånekassens virkemidler er relevante. Departementet forventer at Lånekassen utvikler og vedlikeholder et kunnskapsgrunnlag om studentøkonomi.

En stor andel låntakere som får utdanningslånet oppsagt, benytter seg ikke av rettighetene til betalingsutsettelse. Ifølge en effektevaluering av gjeldsslette for tiltakssonen¹ avtar effektene både av nye ordninger og styrking av eksisterende ordninger over tid, og fortsatt måloppnåelse er derfor avhengig av kontinuerlig kommunikasjons- og informasjonsarbeid. Departementet ønsker at flere skal kunne benytte seg av rettighetene sine i utdanningsstøtteordningene, som for eksempel betalingsutsettelse og ordningene for sletting av gjeld. Ulike grupper i samfunnet har forskjellige behov for informasjon og veiledning. Lånekassen skal derfor kontinuerlig vurdere hvordan informasjon om ordningene kan nå ulike grupper.

Direktoratet skal ha en aktiv rolle i digitaliseringen av egne tjenester og offentlig forvaltning. Digitaliseringsarbeidet skal bidra til måloppnåelse gjennom å:

- være brukersentrert slik at kundene opplever tjenestene som tilgjengelige, effektive og enkle å forstå
- bidra til at oppgaver løses på nye måter som fører til effektivisering både for elever, studenter, læresteder og tilbakebetalere og i interne prosesser
- bidra til helhetlige og samordnede tjenester på tvers av offentlig forvaltning
- bidra til økt innsikt i virkningen av Lånekassens ordninger
- utvikle, forvalte og modernisere med mål om å opprettholde en bærekraftig drift
- bidra til redusert saksbehandlingstid og økt andel kunder som får finansiering til studiestart

Lånekassen har jobbet med en strategi for løpende modernisering av de digitale kjernesystemene. Lånekassen skal følge opp videre innretning på dette arbeidet for å sikre transparens om ambisjoner og fremdrift, samtidig som ambisjoner tilpasses politiske prioriteringer på utdanningsstøttefeltet.

4.1 Prioriterte oppgaver og oppdrag

Oppdrag om utdanningsstøtte til fleksible utdanninger for voksne

---

¹ ([Vista Analyse 2022](#))

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet utvikler Lånekassen en ny ordning for lån til voksne som vil ta korte og fleksible utdanningstilbud mens de er i jobb, kalt *kompetanselån*. Det nye lånet skal også kunne gis ved utdanninger som varer kortere enn ett semester. Med denne endringen vil voksne som tar fleksible utdanninger få tilgang til et lån uten stipenddel, med løpende rente. Lånet blir tilgjengelig uavhengig av inntekten til den enkelte, og man kan velge å ha mer fleksibel utbetaling enn fast hver måned.

Utdanningsstøtteordningene skal med dette bli bedre tilpasset ulike grupper studenter for å gi flere mulighet til å ta utdanning og stimulere etterspørselen etter arbeidslivsrelevante og korte utdanninger. Lånekassen skal arbeide videre med å tilpasse sine systemer til en mer fleksibel utdanningsstøtteordning, samt veilede sektoren om utviklingen av låneordningen.

Som en del av dette oppdraget bes Lånekassen også om å utarbeide utkast til regelverk for den nye låneordningen med tilhørende høringsnotat. Frist for levering av utkast til høringsnotat er 10.mai 2024. Nærmere omtale av innretning på låneordningen og rammer for oppdraget gis i et eget oppdragsbrev.

Oppdrag om tilpasning av utdanningsstøtteordningen til endringer i videregående opplæring som følge av fullføringsreformen

Regjeringen vil tilrettelegge for at flere voksne fullfører videregående opplæring, både de som mangler formell kompetanse på videregående nivå og de som har behov for ny kompetanse for å møte omstilling i arbeidslivet. Det skal bli enklere å bygge videre på den kompetansen man allerede har og ta utdanning ved siden av jobb eller i livssituasjoner der det er vanskelig å delta i opplæring på fulltid. For å tilpasse opplæringen til voksnes livssituasjon, både i tidsbruk, organisering og innhold, skal opplæringen bli mer fleksibel og modulisert.

I oppfølgingen av Meld. St. 21 (2020-2021) *Fullføringsreformen* skal Lånekassen fortsette arbeidet med å tilpasse utdanningsstøtteordningene til endringer i videregående opplæring og forberedende opplæring for voksne. Ny opplæringslov trer i kraft høsten 2024. Virkemidlene for livsopphold under grunnopplæring for voksne ligger både hos arbeidsmarkedsmyndighetene, integreringsmyndighetene og utdanningsmyndighetene, jf. Meld. St. 14 (2022-2023) *Utsyn over kompetansebehovet i Norge*. For å bidra til et mer forutsigbart livsopphold for voksne i grunnopplæring slik at flere fullfører en fagopplæring, skal Lånekassen fortsette arbeidet med å kartlegge og vurdere grenseflater av egne ytelser til livsopphold, opp mot hvilke inntektskilder andre aktører yter i lignende livssituasjoner. Departementet og Lånekassen avstemmer omfanget på arbeidet gjennom nærmere dialog.

Fra høsten 2024 blir modulstrukturert opplæring hovedmodell for grunnopplæring for voksne. Lånekassen skal i samarbeid med Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og Utdanningsdirektoratet følge med på, og etter to år evaluere, hvordan innretningen av utdanningsstøtteordningen fungerer ved modulstrukturert opplæring.

Oppdrag om fullføring

Fra studieåret 2019-2020 ble ordningen med gradsgjennomføringslån innført. Ved gradsgjennomføring fikk studenter i høyere utdanning et ekstra insentiv for å fullføre grader gjennom at 15 pst. av mulig omgjøring av lån til stipend ble betinget av fullføring av en hel grad. Det er også andre insentiver i utdanningsstøtteordningene for gjennomføring av utdanning. Lånekassen skal i 2024 arbeide både med å kartlegge mulige virkninger av dagens insentiver for gjennomføring, og, sammen med HK-dir, vurdere ulike virkemidler for økt fullføring.

Oppdrag om tiltak for å forebygge og redusere mislighold

Lånekassen har i 2023 gjennomført forsøk med sikte på å begrense antall låntakere som misligholder lån. Flere av tiltakene har hatt positiv effekt på låntakergruppen generelt, men det har vist seg utfordrende å nå enkelte grupper. Dette gjelder særlig grupper som har svak tilknytning til arbeidslivet eller som er vanskelig å nå gjennom digitale flater. Lånekassen har vist til at utvidet samarbeid med lærestedene er viktig i denne sammenhengen. Innkreving av krav for disse gruppene vil ofte være svært ressurskrevende for det offentlige, også om de overføres til Staten Innkrevingsentral. Lånekassen bes derfor i 2024 å arbeide videre med mulige tiltak som kan forebygge mislighold for disse gruppene.

Oppdrag om videreutvikling av analysearbeidet i Lånekassen

Sentralt i arbeidet med å videreutvikle Lånekassens analyser, er spørsmålet om datatilgang. I dag er det begrensninger i hvilke analyser Lånekassen har mulighet til å gjennomføre. Lånekassen har et begrenset handlingsrom for å bruke datakilder fra andre virksomheter sammen med Lånekassens egne data. For å sikre at Lånekassen har forutsetningene for å gjennomføre et bredt spekter av analyser, er det ønskelig at Lånekassen, i tillegg til å videreutvikle egne analysemetoder, arbeider for å koble egne data på datatjenesten [microdata 2.0](#). Ved å koble utdanningsstøttedata til microdata 2.0 vil Lånekassen ha bedre forutsetninger for å gjennomføre mer analytisk statistikk, noe som vil medføre bedre beslutningsgrunnlag for departementet.

4.2 Budsjett og regelverk

Lånekassen har ansvar for at regelverksendringer gjennomføres på en effektiv og sikker måte. Ansvaret for å fastsette forskriftene ligger i departementet, men direktoratet har en sentral rolle i forarbeidet før regelverksendringer. Lånekassen har ansvar for forarbeidene til regelverksendringer, inkludert årlige utkast til høringsnotater om endring i hhv. forskrift om utdanningsstøtte og forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån, dersom det gjøres rettighetsendringer. Det kan også komme tilleggsbestillinger om regelverksendringer som følge av oppdrag underveis i året.

Lånekassen skal innen **1. august 2024** sende et utkast til høringsnotater om endringer i forskrift om utdanningsstøtte og forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån, basert på oppdrag fra departementet som sendes senest 31. mai. I oppdraget gir departementet føringer om hvilke endringer som skal inngå i høringsnotatene. Departementet legger opp til å ha en dialog med Lånekassen om utkastet, og om årshjul og frister for forskriftsarbeidet.

Lånekassen bes også om å årlig beregne og justere alle lån- og stipendsatser og grenser for inntekt og formue i forbindelse med behovsprøving av stipend og sletting av renter og gjeld i

både forskriften om utdanningsstøtte og forskriften om tilbakebetaling av utdanningslån. Satsene skal være lagt inn i utkast til de relevante endringsforskriftene og levert innen 1. desember.

Lånekassen skal legge frem budsjettforslag (satsinger, omdisponeringer og eventuelle forslag til budsjettiltak) for 2026 innen **1. oktober 2024**. Budsjettforslaget skal gjelde både utdanningsstøttebudsjettet og eventuelle særskilte administrative tiltak.

For utforming av budsjett- og forskriftsforslag viser vi til utredningsinstruksen.

I forbindelse med de ulike budsjetttrundene vil departementet komme tilbake til Lånekassen med nærmere bestillinger. De mest omfattende rundene fremgår i oversikten i kapittel 9.

4.3 Kontroll – misbruk og feil

Lånekassen skal motvirke misbruk av utdanningsstøtteordningen, og motvirke at feilaktige utbetalinger forekommer. For å redusere risikoen for misbruk av utdanningsstøtteordningen, skal Lånekassen foreta nødvendige kontroller på fagområdet. Omfang av kontrollene, og hvilke ordninger som kontrolleres, skal være basert på en risikovurdering i Lånekassen.

5 Tildeling av midler

Stortinget vedtok 18. og 20. desember 2023 bevilgningene på postene under Kunnskapsdepartementets kapitler i statsbudsjettet for 2024. Det vises til Innst. 5 S (2023-2024), Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet. Tabellen under viser tildelinger som stilles til disposisjon for Lånekassen i 2024. Departementets tildeling gis med forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i 2024.

(Tall i 1000 kroner)

Kap./post	Postbenevnelse	Bevilgning	Disponeres av KD	Tildeling til Lånekassen
<i>Kap. 2410</i>	<i>Statens lånekasse for utdanning</i>			
Post 01	Driftsutgifter	440 597		440 597
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	35 000		35 000
Post 50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	9 079 641	9 079 641	
Post 70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 139 022		4 139 022
Post 71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	585 756		585 756
Post 72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	2 822 961		2 822 961
Post 73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	904 593		904 593

Post 74	Tap på utlån	380 500		380 500
Post 90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	39 751 273		39 751 273
	Sum kap. 2410	58 139 343		49 059 702
<i>Kap. 5310</i>	<i>Statens lånekasse for utdanning</i>			
Post 04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	4 000		4 000
Post 29	Termingebyr	1 801		1 801
Post 89	Purregebyr	90 228		90 228
Post 90	Redusert lån og rentegjeld	13 970 169		13 970 169
Post 93	Omgjøring av utdanningslån til stipend	8 287 563		8 287 563
	Sum kap. 5310	22 353 761		22 353 761
<i>Kap. 5617</i>	<i>Renter fra Statens lånekasse for utdanning</i>			
Post 80	Renter	10 363 860		10 363 860
	Sum kap. 5617	10 363 860		10 363 860

Lånekassen må søke om overføring av ubrukt bevilgning fra 2023 til 2024 på kap. 2410, post 01 og 45 innen 1. februar 2024. Eventuelle overføringer vil bli tildelt i et tillegg til tildelingsbrev våren 2024. Helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i 2023 er lagt inn i tildelingen for 2024, men det er ikke lagt inn noe for lønnsregulering i 2024. Bevilgning for dette behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2024, og eventuelt supplerende tildeling kan forventes høsten 2024. Endringer i utdanningsstøtteordningen som følge av Stortingets vedtak iverksettes gjennom forskrift om utdanningsstøtte, forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge og forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån. Forskriftene oversendes når de er fastsatt. Se ellers omtale i Prop. 1 S (2023–2024). Lånekassens økonomiforvaltning skal være i henhold til gjeldende regelverk og instruks, jf. bl.a. bevilgningsreglementet, veilederen i statlig budsjettarbeid, reglement for økonomistyring i staten med tilhørende bestemmelser og virksomhets- og økonomiinstruks for Statens lånekasse for utdanning, fastsatt 1. januar 2023. Disponeringen av budsjettet skal samsvare med Stortingets vedtak og departementets tildeling.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 01 Driftsutgifter

Tildelingen på driftsposten skal dekke alle utgifter til lønn og øvrig drift av virksomheten. For nærmere omtale av posten, se Prop. 1 S (2023–2024). Tildelingen på posten inkluderer:

- En reduksjon på 0,8 mill. kroner som følge av forenklet regelverk og utfasing av utviklingskostnader i tidligere år.
- En reduksjon på 0,5 mill. kroner som følge av at ettårige midler til utviklingskostnader for endring i satser i utstyrsstipend fases ut.

- En reduksjon på 0,3 mill. kroner som følge av at styret i Lånekassen ble lagt ned i 2023 og midler til student- og elevorganisasjonene er overført til deres respektive tilskudd fra departementet.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold

Tildelingene under posten finansierer større utstyrsinnkjøp og vedlikehold. Tildelingen på posten inkluderer 25 mill. kroner til nødvendig utvikling og vedlikehold av IT-systemene i Lånekassen, inkludert anskaffelse av en ny IT-driftsavtale, og 10 mill. kroner til å fortsette arbeidet med å tilpasse systemet for voksne i grunnskole- og videregående opplæring.

5.2 Øvrige poster på kap. 2410

Stikkordsfullmaktene på post 50, 70, 71, 72, 73 og 90 fremgår av tabellen over og delegeres fra departementet til Lånekassen i forbindelse med tildelingene. Overslagsbevilgninger opphever ikke plikten Lånekassen har til å be om tilleggsbevilgninger eller å be om reduserte bevilgninger. For nærmere omtale av postene på kap. 2410, se Prop. 1 S (2023–2024).

5.3 Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning

For omtale av postene på kap. 5310, se Prop. 1 S (2023–2024).

5.4 Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

For omtale av post 80 på kap. 5617, se Prop. 1 S (2023–2024).

6 Fullmakter

6.1 Fullmakter i tilknytning til Stortingets budsjettvedtak

Kunnskapsdepartementets fullmakt til å gi tilsagn om å utbetale lån og stipend for første halvår 2025 etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2024, jf. kap. 2410, postene 70, 71, 72 og 90, samt kap. 5617, post 80, delegeres til Lånekassen. Se tilsagnsfullmakt nr. 3 i Innst. 12 S (2023–2024), jf. Prop. 1 S (2023–2024).

Kunnskapsdepartementets fullmakt til å gi tilsagn om å omgjøre lån til stipend første halvår 2024 etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2024, jf. kap. 2410, post 50, delegeres til Lånekassen. Se tilsagnsfullmakt nr. 4 i Innst. 12 S (2023–2024), jf. Prop. 1 S (2022–20223).

Kunnskapsdepartementet gir Lånekassen fullmakt til å inntektsføre utestående midler mot Konverteringsfondet i samme periode som konvertering av lån til stipend gjøres, og mot Lånekassens mellomværende med statskassen, jf. Prop. 1 S (2023–2024) vedtak VII. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra Konverteringsfondet.

6.2 Videre delegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

Kunnskapsdepartementet delegerer følgende fullmakter til Lånekassen for budsjettåret 2024:

- nettoføre ved utskifting av utstyr på post 01, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres på post 01, jf. punkt 2.2 i rundskriv R-110

- inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. punkt 2.3 i rundskriv R-110
- overskride tildelingen på post 01 med inntil 2 prosent av bevilgningen mot tilsvarende merinntekter, jf. punkt 2.4 i rundskriv R-110
- omdisponere inntil 5 pst. av bevilgningen under post 01 til post 45, jf. punkt 2.5 i rundskriv R-110
- overskride driftsbevilgningen med inntil 5 pst. til investeringsformål, mot tilsvarende innsparing i 3 etterfølgende budsjettår, jf. punkt 2.6 i rundskriv R-110 12 Fullmaktene må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.

6.3 Fullmakt til å utbetale erstatning som følge av krav mot staten

Kunnskapsdepartementet gir Lånekassen fullmakt til å belaste kapittel 471 Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning, post 71 Erstatningsansvar m.m. for erstatninger som er omfattet av rundskriv G-01/2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Departementet presiserer at Lånekassen er ansvarlig for at vilkårene for å utgiftsføre erstatningsutbetalinger på kap. 471 post 71 er oppfylte i henhold til rundskrivets bestemmelser, og at Justis- og beredskapsdepartementet varsles i henhold til rundskrivets punkt 4.

7 Føringer

7.1 Regjeringens fellesføringer til alle statlige virksomheter

1. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Lånekassen skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Lånekassen skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Lånekassen skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

2. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse.

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Lånekassen skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

3. Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse. Lånekassen skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Lånekassen skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og

oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulent tjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Lånekassen skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulent tjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulent tjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulent tjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

7.2 Føringer for Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter

Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet.

Med hensyn til nasjonal sikkerhet skal de fleste virksomhetene rapportere årlig på status for sikkerhetstilstanden til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Gitt den gjeldende sikkerhetssituasjonen har departementet også behov for svar på noen spørsmål som gjelder nasjonal sikkerhet.

Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Lånekassen holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

Lånekassen skal i årsrapporten for 2024 rapportere om følgende:

1. Hvordan kartlegger virksomheten egne verdier og avhengigheter? Dersom verdivurderingen ikke er gjennomført, hvilke planer har Lånekassen for dette arbeidet?
2. Når reviderte Lånekassen sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2024.
4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap 7).

8 Rapportering

8.1 Rapportering på overordnede mål

Lånekassen skal, ved behov og på eget initiativ, melde til KD om eventuelle avvik og uønskede hendelser av tilstrekkelig alvorlighetsgrad, for eksempel saker fra Sivilombudsmannen og i rettsapparatet.

Lånekassen skal i årsrapporten rapportere på begge mål med tilhørende styringsparametere. I tillegg skal det rapporteres på styringsparameter 2.2 i sin helhet og utvikling i behandlingstid, som angitt i styringsparameter 2.1 i halvårsrapport.

8.2 Årsrapport

Lånekassen skal årlig utarbeide en årsrapport til Kunnskapsdepartementet. Det vises til retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115) og veileder fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) for krav til innholdet i årsrapporten. Finansdepartementet har oppdatert rundskriv R-114 om bruk av de statlige regnskapsstandardene (SRS), som alle statlige virksomheter skal ta i bruk innen 2027. Lånekassen fører regnskap etter kontantprinsippet. Årsrapport for 2024 skal utarbeides og sendes til departementet innen **15. mars 2024**. Årsrapporten skal også oversendes Riksrevisjonen elektronisk.

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til Direktoratet for økonomistyring, viser vi til årlig rundskriv fra Finansdepartementet (Rundskriv – Statsregnskapet for 2022– Årsavslutning og frister for innrapportering). Departementet ber om at direktoratet i årsrapporten gir en kort redegjørelse for større avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp. For rapportering på fellesføringer for 2023, må direktoratet gjøre seg kjent med [rundskriv H-1/23](#).

Lånekassen må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjørelsesplikten.

8.3 Publisering av årsrapport, årsregnskap og tildelingsbrev

Årsrapporten, årsregnskapet, tildelingsbrevet og ev. tillegg til tildelingsbrev skal publiseres på Lånekassens nettside, jf. bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.3.2 og 2.3.3. Tildelingsbrevet, inkludert signert oversendelsesbrev, publiseres på Lånekassens nettsider innen én uke etter at det er mottatt. Årsrapporten og årsregnskapet skal publiseres innen **2. mai 2024**.

Lånekassen bes også om å publisere Riksrevisjonens revisjonsberetning så snart denne foreligger.

8.4 Innspill til Prop. 1 S (2024–2025)

Vi ber om at Lånekassen utarbeider innspill til departementets rapportering om Lånekassens virksomhet og resultater i Prop. 1 S (2023–2024). Rapporteringen i budsjettforelegget til Prop. 1 S for 2023 gjelder 2022. Teksten skal være på den målformen proposisjonen skrives på. Fristen for innspill om driftsbudsjettet (kap. 2410 post 01) er **19. april 2024**. Lånekassen skal også rapportere på endringer i støttebudsjettet (relevante poster på kap. 2410, 5310 og 5617). Fristen for innspill om erfaringer knyttet til endringer gjort på støttebudsjettet er **2. mai 2024**.

8.5 Resultat- og økonomirapport per 31. juli 2024 (halvårsrapport)

Resultatrapporten skal gi status per 31. juli 2024 samt prognoser for forventede resultater for hele 2024. Oppnådde resultater skal vurderes ut fra resultatkravene. Ev. avvik skal forklares, og ev. igangsatte eller planlagte tiltak for å redusere avvik skal omtales.

Lånekassen skal også redegjøre helt kort for overordnede risikovurderinger iht. pkt. 9.3 dersom risikoene er nevneverdig endret siden det Lånekassen har presentert på etatsstyringsmøtet. Resultatrapporten skal oversendes KD innen **1. oktober 2024**.

Det skal også utarbeides en økonomirapport med status per 31. juli og prognoser for 2023 på postnivå for kap. 2410 post 01. Virksomheten skal kommentere eventuelle avvik og faseforskyvninger. Økonomirapporten skal sendes til departementet innen **1. oktober 2024**, dvs. samtidig med resultatrapporten.

8.6 Årsrapport for klagesaker inkludert klagenemndas beretning

Klagenemnda skal fra og med 2023 utarbeide en årsrapport til departementet. Lånekassen har sekretariatsfunksjon for klagenemnda. Årsrapporten skal inneholde klagenemndas beretning med vurderinger av sitt arbeid i foregående år, samt utvikling i og oversikt over klagesaker. Årsrapporten skal sendes departementet innen **15. mars 2024**.

8.7 Analyser av effekten av ulike ordninger

Ved større regelendringer og innføring av nye ordninger skal Lånekassen alltid sikre et tilstrekkelig godt datagrunnlag slik at det kan rapporteres til departementet om effekter og virkninger av nye ordninger. Det kan også være behov for rapportering på etablerte ordninger, grad av måloppnåelse og effekter av ordningene. Slike rapporteringer kan gjøres etter bestilling fra departementet eller på eget initiativ fra Lånekassen. Se også punkt 8.4 for ordninger som særlig må vurderes i forbindelse med rapporteringen for 2023 til Prop. 1 S (2024–2025).

8.8 Rapportering på måloppnåelse

Arbeidet med målene er grunnleggende for Lånekassens leveranser til sine brukere, departementet og allmennheten. Lånekassen må derfor rapportere om og vurdere måloppnåelsen på mål og styringsparametere, som angitt i måltabell, jf. krav om rapportering under del 3 i tildelingsbrevet. Rapporteringen skal vise hvordan Lånekassen arbeider for å nærme seg måloppnåelse i et langsiktig perspektiv. KD understreker at Lånekassen skal rapportere på *virknninger og resultater* av direktoratets virkemidler og arbeid. Departementet viser i den forbindelse til rapporteringskrav omtalt i tildelingsbrevet til Lånekassen for 2023.

9 Styringsdialogen i 2024

9.1 Faglige dialogmøter

Departementet og Lånekassen har jevnlig faglige kontaktmøter om aktuelle regelverksaker og andre faglige temaer ved behov.

9.2 Etatsstyringsmøtet

Kunnskapsdepartementet vil innkalle til etatsstyringsmøte mellom departementet og Lånekassen i april/mai 2024.

9.3 Risikostyring

Målene for Lånekassens virksomhet er beskrevet over. Risikovurderinger er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. Lånekassen skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. Følgende forhold skal inngå i Lånekassens styring: Omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvenser av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.

En vurdering av risiko for at utdanningsstøtte eller betalingslettelser er gitt til elever, studenter eller tilbakebetalere uten å være i samsvar med utdanningsstøtteloven med forskrifter, og en vurdering av eventuelle tiltak.

En generell vurdering av toleranse for risiko og en vurdering av om tiltak skal iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.

Risikoreducerende tiltak må gjennomføres innenfor Lånekassens ressursramme.

Lånekassen skal legge ved risikovurderinger for inneværende år sammen med årsrapporten, og presentere disse på etatsstyringsmøtet. I halvårsrapporten skal Lånekassen kort presentere oppdaterte risikovurderinger og redegjøre for hvordan disse ligger til grunn for virksomhetsstyringen i 2024.

Oversikt over rapporteringsfrister i 2024 og frister for innspill til statsbudsjettet

Nedenfor er en oversikt over hovedtrekkene i den formaliserte kontakten mellom Lånekassen og Kunnskapsdepartementet, samt rapporteringsfrister. Planen er tentativ og kan endres i løpet av året. KD vil sende egne bestillinger i budsjettarbeidet.

Dato	Sak	Aktivitet
10. januar: foreløpige anslag 25. januar: endelige anslag med kommentarer	Konsekvensjustering av utdanningsstøttepostene i 2025-budsjettet	Levere innspill til KD
1. februar	Frist for å søke om overføring av ubrukt bevilgning fra 2023 til 2024	
15. mars	Revidert nasjonalbudsjett 2024	Levere innspill til KD
15. mars	Årsrapport med regnskap / Prop. 1 S	Leverer årsrapport samt innspill til Prop. 1 S, jf. pkt. 8.2 og 8.4
Ca. 22 mars	Budsjettforslag 2025	Budsjetteffekter av forventet vekst i KPI for 2025
19. april	Prop. 1 S	Levere innspill til rapport på post 01, jf. pkt. 8.4
april/mai	Etatsstyringsmøte	Møte mellom KD og Lånekassen, jf. punkt 9.2
2. mai	Prop. 1 S	Levere innspill til rapport utdanningsstøttepostene, jf. pkt. 8.4
30. juni	Rammefordeling av 2025-budsjettet	Levere innspill til KD
1. august	Høringsnotater endringer i forskrift om utdanningsstøtte og forskrift om	Levere utkast til høringsnotater for endringer som gjelder fra og med henholdsvis studieåret

	tilbakebetaling av utdanningslån	2025-2026 og kalenderåret 2025 til KD
Ca. 2. august	Budsjettforslag 2025	Budsjetteffekter av nytt KPI-anslag for 2024
1. oktober	Halvårsrapport	Levere halvårsrapporten og økonomirapporten, jf. pkt. 8.5
1. oktober	Budsjettforslag 2026	Leverer innspill til KD
10. oktober	Omgruppering/nysaldering av 2024-budsjettet	Leverer innspill til KD
20. oktober	Refusjonskrav for NORAD/UDI-godkjente midler ifb. kvoteordningen	Rapportere til UD beløp for refusjonskrav for NORAD/UDI-godkjente midler til KD.
Primo/medio november	Tildelingsbrev 2025	KD sender utkast til Lånekassen
Medio November	Tildelingsbrev 2025	Lånekassen sender sine merknader til KD
1. desember	Forskrifter	Beregne og justere lån- og stipendsatser, grenser for inntekt og formue samt sletting av renter og gjeld, ref. pkt. 4.5. Leverer fulltekstversjon med oppdaterte satser.
Medio desember	Tildelingsbrev 2025	KD sender endelig tildelingsbrev til Lånekassen, etter stortingsbehandlingen av statsbudsjettet for 2025